

Lokalredaktion

Nørregade 11-19 · 3700 Rønne
redaktion@bornholmstidende.dk

Peter Tiemroth 5644 6201

Redigering & layout:
Morten Lindeskov
5690 3067

ALLINGE·GUDHJEM

Marokko i Scala

Fra torsdag aften spiller Scala Gudhjem »Et hus i Marokko«. Efter faderens død genforenes en familie i Tanger for at tilbringe nogle dage med at mindes og sørge over deres tab, sådan som den muslimske tradition foreskriver.

Moulay Hassan (Omar Sharif) har kun efterladt sig døtre og med tiden er de blevet skilt for alle vinde. Det får bølgerne til at skvulpe højt, da den yngste datter, Sofia, vender tilbage efter at have boet i New York gennem flere år, hvor hun uden større held har forsøgt sig som skuespillerinde.

Faktisk er det kun blevet til en tvivlsom rolle som terrorist i en tv-serie, men dog immervæk en rolle. Hun forsøger at hævde sig blandt søstrene, der dog umiddelbart kun har latter til overs for udskjelserne. Men mellem latter og tårer graver de forskellige kvinder ned i deres eget liv: Fortiden krydser klunger med deres nuværende stædet i livet og også deres mænd inddrages. Imellem dem hviler den gamle patriark på sit sidste leje, men også han har en mening at give til kende - for den, som har øjne til at se.

Udflugt

Fredag den 15. august tager medlemmerne af Østermarie Pensionistforening på sommer-tur. Først lægger man vejen omkring Hasle Feriepark, hvor bestyrelsen sørger for kaffe og kager og et telt, hvis det evt. skulle være regnvej.

Siden tager man til Nordbornholms Rogeri og spiser buffeten. Der er tilmelding senest 11. august, og bussen afgår fra Østermarie Torv kl. 14.00, 14.10 fra Østerlars Brugs og 14.25 fra Gudhjem Svømmehal.

pt

Møn-skipper har ventet tre uger på bortløben skibskat

GUDHJEM

Af Peter Tiemroth

– I fem år har vi delt køje ombord. Når jeg går i seng, drager Missy på landlov. Og når jeg står op om morgenen, så indtager hun igen køjepladsen, hvor hun ligger og snurrer hele dagen. Men siden en aften for tre uger siden er hun ikke vendt tilbage.

Det fortæller den 58-årige mønbo Michael Paepcke, der foreløbig er blevet liggende tre uger længere end beregnet med sit blå fartøj Bob i Nørresand Havn i Gudhjem i håb om at få sin ellers så trofaste skibskat på ti år tilbage inden hjemrejsen.

Og han bliver i hvert fald i Gudhjem weekenden over i håb om at høre nyt om Missy, inden han på grund af sin virksomhed hjemme i Lendemark ved Stege ikke kan udsætte hjemrejsen længere.

Dusør

I den senere tid har Michael Paepcke omdelt og opsat en efterlysning af Missy rundt omkring ved Gudhjem og udlovet en dusør på 1.000 kr. Men på grund af Missys lidt usædvanlige udseende – rød/hvid sort/grå med meget uregelmæssige aftegninger – har det været småt med henvendelser.

– Enkelte er der kommet. Både fra området omkring Serpentinervejen og Bokul og så langt borte fra som Sannes Familiecamping syd for Melsted. Men det har desværre været blindespor og ikke den rette kat, sukker Michael Paepcke, efterhånden lidt opgivende.

Ifølge Michael Paepcke har den forsvundne styrmand Missy altid haft styr på eventuelle misvisninger på instrumenterne.

Alligevel har en af henvendelserne ført til noget godt og reddet livet for en 6 til 8 måneder gammel killing med en vis lighed med Missy. En kvinde, der havde set efterlysningen, havde samlet den op, da den lå tilsyneladende livløs i vejkanthen ved Døndalebroen nord for Helgdommen.

– Det viste sig imidlertid at

der var liv i den. Den var blot udsultet og udkørt. Og da jeg havde konstateret, at det ikke var Missy, ringede vi til Hoglebjerg, hvorefter den blev hentet af en repræsentant for Dyrenes Beskyttelse. Og deroppe er den igen kommet til kræfter, fortæller Michael Paepcke.

På Møn driver Michael Paepcke en mindre virksom-

hed, der udfører overfladebehandling – altså sandblæsning, oppudsninger og polering. Og han har været ejer af det gode skib Bob i fem år og har det liggende i Klintholm Havn på den del af hjemøen, der vender mod Bornholm.

– Det er en gammel ombygget havneslæbejolle, som igennem 25 år lå og skubbede rundt med skibe i havnen

i Vejle. Og senere fungerede skibet igennem ti år som dykkerskib på grund af sit store agterdæk, der udgør omtrent halvdelen af skibslængden.

Venerne rejst

– I styrehuset er der plads til et par stole, og fordæklukafet rummer fire køjer, fortæller

Michael Paepcke, der i juli stak et par dage til Christiansø sammen med et vennekompagni og herefter til Gudhjem og Nørresand Havn.

Men herfra har venneparret imidlertid for efterhånden et rum tid siden desværre selv måttet sørge for deres hjemrejse, da de ikke havde tid til at vente på Missys eventuelle tilbagekomst.

Klatrekonkurrencen i Moseløkken foregår fredag. Arkivfoto: Jens-Erik Larsen

Alt er parat til årets største udendørs klatrebegivenhed

Af Peter Tiemroth

Torsdag morgen gik årets største udendørs klatrebegivenhed i Danmark – Bornholm Rock Climbing Festival 2014 – i gang med centrum omkring Moseløkken Stenbrud ved Hammeren og afstikkere rundt mange andre steder på øen i fire dage.

Festivalen omfatter også den prestigefyldte klatrekonkurrence Bornholm Rock Master i Moseløkken Stenbrud hele fredagen, hvor til man forventer en snes deltagere. Men ellers er festivalen kendetegnet ved masser af workshops og kurser.

– Der er i år mulighed for at lære om sportsklatring, komme med på ture til de flotteste klipper på øen, og så er der naturligvis landets største og eneste klatrekonkurrence på ægte bornholmsk granit, fortæller Stefan Rasmussen fra Dansk Klatreforbund, der er arrangør.

Nye sikrede ruter

I alt regner man med, at omkring 100 klatrere i alle aldre deltager i arrangementet. Og efter indskrivningen torsdag morgen på Egeløkke lejrepladsen ved Moseløkken er der resten af dagen workshops ved Opalsøen og på Hammeren samt i selve Moseløkken.

Selv om den store klatrefestival byder på masser af hygge og god klippeklatring, så fremhæves det ved tilmeldingen, at erfaring med klippeklatring er en fordel – bouldering, sport eller trad. Og så skal deltagerne i øvrigt selv sørge for transport, camping- og klatreudstyr.

Til gengæld kan Rock Climbing Festival Bornholm byde på flotte traditionelt sikrede ruter, helt nye botede sportsruter samt god bouldering. Og klatrekurser, workshops, foredrag, traditionel klatring, sportsklatring og bouldering.

Rundt på øen

Mens fredagen altså er helliget mesterkonkurrencen i Moseløkken fra morgen til aften, så spredes deltagerne lørdag rundt på øen til egnede steder som til workshops ved Vang, Mulekysten, Røstad, Randkløve og Hammeren samt kurser i Moseløkken.

Endelig afvikles der på festivalens fjerde og sidste dag søndag trad workshop et åbent sted, i Randkløve er kilekursus, redpoint workshop i Moseløkken og bouldering workshop i skoven.

Pause i udforskningen af øens jernudvinding

BØLSHAVN

Af Peter Tiemroth

– Enten må en hjemlig produktion af jern og stål på grundlag af lokal myremalm have været en forudsætning for den økonomiske og kulturelle udvikling, der i jernalderen skete på Bornholm. Eller også må denne udvikling hvile på en stigende import af jern fra det polske område.

– Hvor længe, der er blevet udvundet jern på Bornholm, vil nye udgravninger af jernudvindingsanlæg med tiden kunne vise. Det vil derfor være vigtigt at få gennemført magnetisk kortlægning og udgravning, så vi kan konstatere hvor, der på Bornholm har været myremalm og hvor meget.

Det var den umiddelbare reaktion fra den 85-årige arkæolog Olfert Voss, da han i 2012 netop havde afdækket en såkaldt slaggegrubeovn ved BølsHAVN, og at de seneste årtier havde åbenbart, at øen har haft langt større forekomster af myremalm end tidligere antaget.

Men Bornholms Museums chefarkæolog Finn Ole Nielsen fortæller, at de videre undersøgelser af øens jernudvinding i øjeblikket desværre er sat på pause, idet Olfert Voss døde tidligere på året,

og at man endnu ikke har afløsningen på plads.

Polsk teknologi

– Olfert arbejdede aktivt med Bornholm – hans mor, Bolette, var fra Rønne, datter af tobakshandler Boletard Jürgensen, Østergade 39 i Rønne, og morfaderen var oprindelig skibsfører, der giftede sig med en bornholmerpige af skovridder Rømers slægt, fortæller Finn Ole Nielsen, der kalder Olfert Voss en af sine mentorer.

– Olfert hjalp med de geomagnetiske målinger og jernudvindingsanlæggene. Vi havde gennemført undersøgelser og prøvegravninger 2011 på Magleård i Østermarie. Og i 2012 ved Ndr. Brændesgård var Olfert i fuld gang, selvom han blev ramt af Parkinson og brok.

– Olfert var på sporet af de ældste jernovne i Danmark – polsk teknologi-overførsel kaldte han det. Og han mente, at de bornholmske slaggegrubeovne snarere end dem i Jylland må sættes i forbindelse med en indvandring til øen af jernsmelttere fra Polen eller Nordtyskland.

Den største indsats

Ved hans død fastslår museumsinspektør Poul Otto Nielsen fra Nationalmuseet, at tidligere museumsinspek-

tør Olfert Voss er den, der har præsteret den største indsats til udforskningen af jernudvindingen i oldtiden.

Han blev efter sin pensionering ved med at arbejde med både udgravninger og de magnetmålinger, som han fik sat i gang og udbredt, så metoden efterhånden er blevet en standardmetode til forundersøgelse af arkæologiske fundpladser.

Olfert Voss var i en del år konsulent for Statens Lokalmuseumsstilsyn, fra 1976 Statens Museumsnavn, og var derfor en berejst og kendt figur i museumsverdenen. Han kom senere til Rigsantikvarens Sekretariat og var derefter i nogle år tilknyttet Nationalmuseets 1. Afdeling, Danmarks Oldtid.

Arkæolog Olfert Voss. Privat foto